

Onderwerp

voortgang IBOR-project Thorbeckestraat Dieren in relatie tot Integrale Wijk Aanpak (IWA)

Datum collegevergadering	6 mei 2026
Thema programmabegroting	Inrichting en beheer openbare ruimte
Portefeuillehouder	Dorus Klomberg
Zaaknummer	2026-004872

Samenvatting

Als gevolg van wensen en ontwikkelingen omtrent differentiatie in woningaanbod en bewonerssamenstelling, Masterplan Dieren, Integrale Wijkaanpak Stenfert, warmte- en energietransitie en het herinrichten van de openbare ruimte is het zeer aannemelijk dat het cluster Thorbeckestraat over 10 jaar geheel op de schop gaat. Groot onderhoud en een herinrichting gebaseerd op de huidige situatie is daardoor te ontraden.

Geadviseerd wordt te kiezen voor een sobere onderhoudsbeurt waarmee de riolering en de wegen voor 10 jaar in bruikbare staat zijn. Dit geeft de gemeente, Vivare en andere betrokken partijen de gelegenheid om hun plannen verder uit te werken, waarbij kansen voor klimaatadaptatie, energietransitie, warmtetransitie, de ontwikkelvisie Stenfert, Masterplan Dieren en eventuele woningdifferentiatie (beter) benut kunnen worden. Hiermee wordt extra voorbereidingstijd gerealiseerd, kapitaalsvernietiging zoveel mogelijk beperkt en voldaan aan de wettelijke zorgplicht.

Voorgesteld besluit

1. te kiezen voor een sobere en doelmatige onderhoudsbeurt voor de Thorbeckestraat en Van Limburg Stirumstraat in Dieren.

Inleiding

In 2021 is team IBOR gestart met de voorbereiding van de onderhoudsprojecten "Onderhoud cluster Thorbeckestraat" en "Onderhoud cluster Mr. Cort van de Lindenstraat". Beide zijn rioolvervangingsprojecten vanuit het watertakenplan Olburgen (WTPO) 2023-2027 en beide liggen in de wijk Stenfert.

Dit voorstel richt zich op het cluster Thorbeckestraat. Voor het cluster Mr. Cort van der Lindenstraat is een separaat voorstel opgesteld omdat het daar andere keuzes en afwegingen betreft.

In 2022 is gestart met het programma Integrale Wijkaanpak Stenfert (IWA-Stenfert). Doel van de integrale wijkaanpak is het veerkrachtig en toekomstbestendig maken van de wijk. In het cluster Thorbeckestraat is evenals in de rest van de wijk sprake van een eenzijdig woningaanbod en daardoor ook een eenzijdige bewonerssamenstelling. Tijdens de voorbereiding bleek dat bij zowel de gemeente als Vivare de wens bestaat voor meer differentiatie in het woningbestand en de bewonerssamenstelling.

Daarnaast moet Vivare een deel van de woningen aanpassen zodat deze over het vereiste energielabel beschikken en geschikt zijn voor de toekomstige warmtetransitie. Er wordt bekeken wat hiervoor de meest effectieve en efficiënte manier is. Renovatie of nieuwbouw. Bij nieuwbouw kan het woningaanbod gedifferentieerd worden en dit deel van de wijk een andere inrichting krijgen. De smalle straten kunnen verbreed en/of verlegd worden waardoor meer ruimte ontstaat voor onder andere het toevoegen van groen, plekken waar de bewoners elkaar kunnen ontmoeten, het aanleggen van goede loop- en fietsroutes en de aanleg van een warmtenet.

Daarnaast wordt er door de gemeente een Masterplan voor Dieren en een plan voor de warmtetransitie opgesteld. Elementen uit het Masterplan en het warmtetransitieplan kunnen eveneens in het nieuwe ontwerp worden meegenomen.

Door een andere inrichting van het cluster kunnen de riolering en de aansluitleidingen op een andere plaats komen en bestaat de mogelijkheid dat de aanwezige kabels en leidingen verlegd en/of verzaagd moeten worden.

Tevens is er bij nieuwbouw de verplichting om een deel van het regenwater op eigen terrein te bergen. Het water-op-straatprobleem wordt hierdoor verholpen of verminderd, waardoor het infiltratieriool dat nu in het rioolontwerp wordt opgenomen dan niet meer nodig of overgedimensioneerd is.

Gezien de eerder beschreven ontwikkelingen en onzekerheden is het maken van een toekomstbestendig ontwerp van de onder- en bovengrond zeer lastig.

Om deze reden adviseren wij om een sobere en doelmatige onderhoudsbeurt uit te voeren zodat riolering en verhardingen weer 10 jaar mee kunnen.

Beoogd effect

Door de sobere en doelmatige onderhoudsbeurt beschikt het cluster voor een periode van minimaal 10 jaar weer over een goed functionerende riolering en goede verhardingen. Hiermee wordt voor deze periode voldaan aan de zorgplicht voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater en hemelwater, en wordt voldaan aan de gemeentelijke onderhoudsplicht voor de openbare ruimte. Dit draagt bij aan global goal 3; gezondheid en welzijn.

Argumenten

1.1 Het riool en de wegen zijn in dusdanig slechte staat dat vervanging op korte termijn noodzakelijk is.

De onderhoudstoestand van de riolering en de verhardingen is in dit cluster dusdanig slecht dat vervanging op korte termijn nodig is. Momenteel ontstaan er steeds vaker gaten in het asfalt doordat de onderliggende riolering lek is en/of de verharding van slechte kwaliteit is. Ook neemt het aantal klachten over ratten toe. In 2025 is de rattenbestrijding 375 keer in de wijk geweest om vallen te plaatsen. Vanuit het oogpunt van milieu, volksgezondheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid is dit een zeer onwenselijke situatie. Het zo spoedig mogelijk vervangen van de riolering en de verhardingen is hierdoor noodzakelijk.

1.2 Met de sobere en doelmatige onderhoudsbeurt kunnen de riolering en de verhardingen gedurende een periode van 10 jaar in goede staat gehouden worden.

Het maken van een toekomstbestendig ontwerp is door de vele (mogelijke) ontwikkelingen moeilijk. Door het vervangen van een deel van de riolering en het plegen van onderhoud aan de verhardingen beschikt de wijk voor de komende jaren weer over een goed functionerende riolering en goede verhardingen. Hiermee wordt voldaan aan de zorgplicht voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater en hemelwater, en de gemeentelijke onderhoudsplicht voor de openbare ruimte. De reguliere aanpak van onderhoudsprojecten richt zich op een levensduur van 60 jaar. Dat is nu lastiger gezien de vele ontwikkelingen.

1.3 Een sobere en doelmatige onderhoudsbeurt geeft de gemeente en Vivare de tijd om hun plannen voor dit deel van Stenfert samen met andere belanghebbenden verder uit te werken.

In de komende 10 jaar kunnen gemeente en Vivare samen met andere belanghebbenden de plannen voor de gewenste woningdifferentiatie, de ontwikkelvisie voor Stenfert en het Masterplan Dieren uitwerken zodat deze in de nieuwe plannen kunnen worden meegenomen.

1.4 Een sobere en doelmatige onderhoudsbeurt geeft de nutsbedrijven en warmte- en energietransitie de tijd om hun plannen voor dit deel van Stenfert uit te werken.

De warmtetransitie vraagt om een andere wijze waarop de woningen in het cluster Thorbeckestraat verwarmd gaan worden. Dit proces gaat echter nog een aantal jaren in beslag nemen. Door te kiezen voor de onderhoudsbeurt ontstaat extra tijd om deze plannen verder uit te werken en goed in het ontwerp in te passen. Daarnaast zullen de netbeheerders, zoals TenneT en regionale partijen, als gevolg van de netcongestie werken aan het uitbreiden van kabels en stations. Op dit moment is nog niet aan te geven wat dit voor het cluster zal gaan betekenen.

Kanttelingen en/of risico's

1.1 Over 10 jaar worden opnieuw werkzaamheden uitgevoerd in het cluster.

Voor bewoners betekent de keuze voor een sobere en doelmatige onderhoudsbeurt dat er na 10 jaar opnieuw werkzaamheden in hun leefomgeving worden uitgevoerd. Daarnaast wordt er nu geen opwaardering gerealiseerd op het gebied van onder andere klimaatadaptatie en inrichting van de openbare ruimte. Die opwaardering volgt als resultaat van het integrale proces dat in de komende 10 jaar doorlopen wordt. De mogelijkheden zijn echter door de beperkte openbare ruimte dusdanig gering dat er zeer weinig tot geen ruimte is voor echte verbetering.

2.1 Het resterende budget kan ontoereikend zijn voor de definitieve aanpassingen aan riool en verhardingen.

Voor de sobere en doelmatige onderhoudsbeurt wordt een deel van het beschikbare budget gebruikt. Het is mogelijk dat het resterende budget niet toereikend is voor het vervangen van de riolering en de aanleg van het infiltratieriool tijdens de definitieve herinrichting van het cluster na 10 jaar.

Bij het opstellen van een volgend watertakenplan kan hier echter rekening mee gehouden worden.

Indien het infiltratieriool niet aangebracht hoeft te worden en/of de werkzaamheden gecombineerd kunnen worden met de aanleg van het warmtenet zou dit juist weer tot een besparing kunnen leiden.

Financiën

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	0	0
Investering:	625.000,-	0
Structurele lasten:	0	0

De kosten van de onderhoudsbeurt worden geraamd op € 625.000,00 (excl. BTW). Deze kosten kunnen gedekt worden uit het in het MJIP gereserveerde bedrag voor het vervangen van de riolering en het herinrichten van de openbare ruimte. Het gereserveerde bedrag bedraagt € 1.700.000,00 (excl. BTW).

De kosten worden verantwoord op taakveld 7.2 Riolering. Met een afschrijvingstermijn van 60 jaar betreft het kapitaallasten van 22.000 euro in het eerste jaar die in de volgende jaren afloopt. De dekking wordt verdisconteerd in de tarieven van de rioolheffing.

Uitvoering

De riolen in de Thorbeckestraat en de Van Limburg Stirumstraat worden vervangen. Deze riolen zijn nu al zeer slecht en hebben een restlevensduur van minder dan 2 jaar. Gelijktijdig wordt ook de asfaltverharding vervangen en wordt er onderhoud gepleegd aan de trottoirs. Omdat het riool in de R.J. Schimmelpennickstraat en de Van Hallstraat nog meer dan 10 jaar mee kan, wordt in deze straten alleen het nodige onderhoud gepleegd aan de verhardingen in de rijbaan en de trottoirs.

Dit geeft de betrokken partijen de mogelijkheid om de plannen verder uit te werken. En kunnen de plannen van gemeente en Vivare in het nieuwe ontwerp van het cluster worden meegenomen.

Na besluitvorming zal IBOR de plannen verder uitwerken en volgens de methodiek projectmatig werken informatieavonden organiseren om de bewoners te informeren. Dit vindt in overleg met de integrale wijkaanpak plaats.

Participatie en communicatie

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenspraak tussen de Integrale Wijkaanpak en IBOR.

In overleg met het Participatie Expert Team (PET) en IWA zal een plan opgesteld worden, waarin wordt beschreven hoe de participatie met de bewoners en andere belanghebbenden zal gaan plaatsvinden.

Het cluster maakt onderdeel uit van het door de gemeenteraad vastgestelde watertakenplan. Het besluit betreft een wijziging in de uitvoering.

De gemeenteraad wordt 2 keer per jaar door middel van de factsheets geïnformeerd over de voortgang van de projecten. Deze wijziging heeft geen verdere beleidsmatige of financiële gevolgen en kan daarmee ter informatie naar de raad.

Bijlagen

Geen.

De Steeg, 6 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris